

De Transformatieve Dialoog

Zijn identiteitsgerelateerde conflicten op te lossen?

Florian Bekkers, Vide Advies/UU

Waarom mijn onderzoek

Drie aanleidingen:

1. Mijn ervaring met maatschappelijke opgaven: voor een effectieve aanpak is een verandering in waarden of overtuigingen nodig waar een partij aan gehecht is;
2. Gepolariseerde conflicten die lijken te verdwijnen als mensen elkaar kennen als mens;
3. Hardnekkige conflicten die vrede en stabiliteit ondermijnen.

Doel

Jullie:

- Herkennen hoe (hardnekkige) conflicten identiteitsgerelateerd zijn
- Verwerven meer inzicht in wat in zulke situaties nodig is voor een oplossing
- Ontwikkelen inspiratie voor het institutionaliseren van de transformatieve dialoog

Wat gaan we doen?

1. Relatie met mediation
2. Wanneer is een conflict identiteitsgerelateerd?
3. Is een stabiele en rechtvaardige oplossing mogelijk?
4. Hoe kan een oplossing tot stand komen?
5. Institutionele agenda

Relatie met mediation

The promise of mediation – Folger and Bush:

- Transformatief potentieel van mediation vs. focus op probleem-oplossend vermogen
- Empowerment en erkenning vs. tevreden stellen en overeenkomst sluiten

→ Conflict is geen probleem, maar een gelegenheid tot groei

Conflict

Een interactie van

- Onderling afhankelijke personen
- Met onverenigbare doelen
- Die elkaar weerhouden hun doelen te bereiken.

Drie lagen:

- Meningsverschil over feiten
- Belangenstrijd om schaarse hulpbronnen
- Frustratie over eigen zelf-expressie (identiteit)

Conflict

Een interactie van

- Onderling afhankelijke personen
- Met onverenigbare doelen
- Die elkaar weerhouden hun doelen te bereiken.

Drie lagen:

- Meningsverschil over feiten
- Belangenstrijd om schaarse hulpbronnen
- **Frustratie over eigen zelf-expressie**

> **Hardnekkige (identiteitsgerelateerde) conflicten**

Identiteit

- Niet in de zin van objectieve kenmerken,
 - maar in de zin van wat iemand essentieel ervaart

 - Ofwel, subjectieve betekenis, die ingegeven kan zijn door
 - Objectieve feiten
 - Sociale normen en waarden
- > Een netwerk van als essentieel ervaren (fundamentele) commitments

Identiteitsgerelateerde conflicten

Bespreek met je buurman of buurvrouw:

- Heb jij (conflict-)situaties meegemaakt waarin er voor mensen fundamentele commitments of waarden op het spel stonden?
- Zijn die situaties opgelost? En zo ja, hoe is dat gegaan?
- Wat maakte dat er sprake was van een ‘oplossing’?

Wat is 'oplossing'?

Wat we willen is:

- Dat dit conflict niet opnieuw oplaait (stabiliteit)
- Dat niet een van beide partijen onderdrukt wordt (rechtvaardigheid)

Hoe kan ieder in beginsel tot uitdrukking brengen wat voor hem of haar essentieel is?

(NB: dit zijn ook geen waarde vrije uitgangspunten)

Een casus

- Een compostfabriek heeft een geldige vergunning (zelfs om uit te breiden)
 - Omwonenden ervaren zodanige stankoverlast dat zij zich zorgen maken over de gezondheid van de lucht
 - Het bedrijf is van mening dat slechts enkele klachten herleidbaar zijn tot de fabriek en dat het aan de voorschriften voldoet
 - De omwonenden beklagen zich over het uitblijven van handhaving
- Waar gaat dit conflict over?
- Is het 'identiteitsgerelateerd'?
- Hoe kan dit opgelost worden?

Oplossingsstrategieën

- Vluchten of vechten
 - > Niet stabiele noch rechtvaardige
- Neutraliteit (scheiding private en publieke sfeer)
 - > Sommige fundamentele waarden zijn publiek
- Argumentatie cq. compromis sluiten
 - > Hoe kan een balans tussen waarden worden vastgesteld?
- Onderhandeling
 - > niet mogelijk bij essentiële commitments en waarden

Hoe dan wel?

De Transformatieve Dialoog:

1. Commitment aan conflictoplossing
2. Fusie van horizonnen
3. Alternatieven van zichzelf onderscheiden
4. Interne en externe consistentie in netwerken van commitments
5. Transformatie: identificatie als een nieuw alternatief van jezelf

Wat het verschil maakt?

Relationeel begrip van authenticiteit

En vaak: een goede begeleider

Institutionalisering

Transformatieve Dialoog integreren in instituties voor situaties waarin als essentieel ervaren commitments in het spel (lijken te) zijn:

- Mensen worden gehoord
- Mensen krijgen erkenning
- Overheid of de tegenpartij staat open voor een nieuw zelf-inzicht (ook de overheid heeft een identiteit, en ook die kan transformeren)

Afsluiting

Is het gelukt deze doelen te bereiken?

Jullie:

- Herkennen hoe (hardnekkige) conflicten identiteitsgerelateerd zijn
- Verwerven meer inzicht in wat in zulke situaties nodig is voor een oplossing
- Ontwikkelen inspiratie voor het institutionaliseren van de transformatieve dialoog